

Rovaniemen koulutuskuntayhtymä

Oppivelvollisen opiskelijan majoitus- ja matkakulujen korvaaminen REDUssa

Oppivelvollisen opiskelijan majoitus- ja matkakulujen korvaaminen REDUssa

Sisällysluettelo

1	Säädösperusta (OVL 1214/2020).....	3
2	Oppivelvollisen majoitus- ja matkakorvaukset REDUssa	5
2.1	REDUn asuntolapaikat on varattu ensisijaisesti oppivelvollisille opiskelijoille	5
2.2	Majoituskorvaus	5
2.3	Majoittuminen REDUn asuntolassa.....	6
2.4	Asuntolan ja kodin välisten matkojen korvaaminen	6
2.4.1	Matkakorvauksen perusteet.....	6
2.4.2	Matkakorvauksen hakeminen ja matkojen laskuttaminen	7
2.4.3	Julkinen matkustusväline ja matkakorvauksen laskuttaminen	8
2.4.4	Matkojen korvaamisessa käytettävän hinnoittelun perusteet.....	8
3	Majoitus- ja matkakorvausten maksamisen toimeenpano ja seuranta REDUssa	9

Päivitys- ja hyväksymismerkinnot

Versio	Päivä- määrä	Hyväksytty
1	29.10.2021	Hyväksytty kuntayhtymän johtajan päätöksellä A38/2021
Luonnos	30.12.2021	Luonnos versioksi 2, sisältää korjaukset
2	sähköinen pvm	Versio 2, voimaan 1.1.2022

Johdanto

1 Säädosperusta (OVL 1214/2020)

Oppivelvollisuus laajeni ja toisen asteen opinnoista tuli maksuttomia laajennetun oppivelvollisuuden piiriin kuuluville nuorille. Oppivelvollisuuslaki tuli voimaan 1.8.2021, mutta hakeutumiselvelvoitetta koskevat säännökset tulivat voimaan jo 1.1.2021.

Oppivelvollisuuslain 1214/2020 19 §:ssä määritetään majoituskorvaus oppivelvolliselle seuraavasti:

Oppivelvollinen on oikeutettu majoituskorvaukseen, jos:

- 1) *matka oppivelvollisen kodista lähimpään sellaiseen lukioon tai monialaiseen ammatilliseen oppilaitokseen, jossa on mahdollisuus saada opetusta oppivelvollisen perusopetuslain 10 §:ssä tarkoitetun opetuskielen mukaisesti suomen tai ruotsin kielellä, on yli 100 kilometriä,*
- 2) *hän opiskelee sellaisessa edellä 1 kohdassa tarkoitetussa lukiossa tai ammatillisessa oppilaitoksessa, joka sijaitsee lähinnä oppivelvollisen kotia tai jonne muutoin joukkoliikennettä tai muuta soveltuvaa kulkutapaa käyttäen on nopein kulkuyhteys ja jossa on mahdollisuus saada opetusta oppivelvollisen perusopetuslain 10 §:ssä tarkoitetun opetuskielen mukaisesti suomen tai ruotsin kielellä ja*
- 3) *hänellä ei ole mahdollisuutta asua oppilaitoksen maksuttomassa asuntolassa.*

Majoituskorvausta maksetaan vuosittaisen opintojen alkamis- ja päättymispäivän väliseltä ajalta, jos opintojen suorittaminen edellyttää asumista oppilaitoksen sijaintipaikkakunnalla. Majoituskorvauksena korvataan oppivelvolliselle opintojen aikaisesta asumisesta aiheutuvat kohtuulliset kuukausittaiset asumiskustannukset, enintään kuitenkin yleisestä asumistuesta annetun lain (938/2014) 10 §:ssä säädetyt enimmäisasumismenot. Majoituskorvauksena maksetaan se osuus kohtuullisista asumiskustannuksista, jota ei korvata muun lain nojalla.

Majoituskorvaukseen on oikeutettu myös oppivelvollinen, joka opiskelee tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa tai työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa, jos:

- 1) *matka oppivelvollisen kodista lähimpään sellaiseen oppilaitokseen, jossa on mahdollisuus saada opetusta oppivelvollisen perusopetuslain 10 §:ssä tarkoitetun opetuskielen mukaisesti suomen tai ruotsin kielellä, on yli 100 kilometriä,*
- 2) *hän opiskelee sellaisessa edellä 1 kohdassa tarkoitetussa oppilaitoksessa, joka sijaitsee lähinnä oppivelvollisen kotia tai jonne muutoin joukkoliikennettä tai muuta soveltuvaa kulkutapaa käyttäen on nopein kulkuyhteys ja jossa on mahdollisuus saada valmentavan koulutuksen opetusta oppivelvollisen perusopetuslain 10 §:ssä tarkoitetun opetuskielen mukaisesti suomen tai ruotsin kielellä ja*
- 3) *hänellä ei ole mahdollisuutta asua oppilaitoksen maksuttomassa asuntolassa.*

Oppivelvollisuuslain 20 §:ssä määritetään majoituskorvauksen myöntämisen erityistilanteet:

Poiketen siitä, mitä 19 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa säädetään, majoituskorvaus myönnetään myös saamelaisten kotiseutualueella asuvalle saamelaiselle, joka opiskelee Saamelaisalueen koulutuskeskuksessa, jos matka oppivelvollisen kodista kyseiseen oppilaitokseen on yli 100 kilometriä.

Poiketen siitä, mitä 19 §:n 1 momentin 2 kohdassa säädetään, oppivelvollisella on oikeus majoituskorvaukseen, jos hän ei voi terveydentilaansa tai erityisen tuen tarpeeseen liittyvistä syistä ottaa vastaan opiskelupaikkaa mainitussa kohdassa tarkoitettussa oppilaitoksessa tai häntä ei ole otettu opiskelijaksi edellä tarkoitettuun oppilaitokseen, ja hän opiskelee mainitussa kohdassa säädetyllä tavalla lähimmässä hänelle soveltuvassa oppilaitoksessa.

Oppivelvollisuuslain 21 §:ssä määritetään matkakorvaus oppivelvolliselle:

Oppivelvollinen on oikeutettu matkakorvaukseen, jos hän saa majoituskorvausta. Matkakorvaukseen on oikeutettu myös maksuttomassa asuntolassa asuva oppivelvollinen, jos hän täyttää 19 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa, 19 §:n 4 momentin 1 ja 2 kohdassa tai 20 §:ssä säädetyt edellytykset majoituskorvauksen myöntämiseksi, mutta hänellä ei ole oikeutta asua asuntolassa viikonloppuisin.

Matkakorvauksena korvataan oppivelvollisen kodin ja opiskeluaikaisen asunnon välisistä matkoista aiheutuvat kustannukset viikonloppujen ja lomien yhteydessä. Matkakorvaus maksetaan halvimman käytettävissä olevan matkustustavan mukaan. Jos matkoihin ei ole mahdollisuutta käyttää joukkoliikennettä, sovelletaan matkakustannusten määrittämisessä, mitä koulumatkatukilaissa säädetään oman matkustustavan matkakustannuksista. Matkakorvausta ei myönnetä, jos oppivelvollinen saa tukea vastaavista matkoista aiheutuviin kustannuksiin muun lain nojalla.

Koulutuksen järjestäjä päättää majoituskorvausten ja matkakorvauksen myöntämisestä hakemuksesta.

2 Oppivelvollisen majoitus- ja matkakorvaukset REDUssa

2.1 REDUn asuntolapaikat on varattu ensisijaisesti oppivelvollisille opiskelijoille

Rovaniemen koulutuskuntayhtymä REDUn ammatillisten oppilaitosten (Lapin koulutuskeskus REDU ja Santasport Lapin urheiluopisto) oppivelvollisille opiskelijoille on tarjolla asuntolamajoitusta Kemijärvellä, Kittilässä, Rovaniemellä ja Sodankylässä. REDUn asuntolapaikat on ensisijaisesti varattu oppivelvollisille opiskelijoille.

Opiskelijoille tarjotaan ensisijaisesti maksutonta asuntolamajoitusta. Jos asuntolapaikkaa ei ole tarjolla opiskelupaikkakunnalla hän voi hakea majoituskorvausta.

2.2 Majoituskorvaus

REDUn toimintayksikköjen asuntolapaikat on varattu ensisijaisesti oppivelvollisille opiskelijoille. Jos oppivelvollinen opiskelija ei ota REDUn hänelle tarjoamaa asuntolapaikkaa oppilaitospaikkakunnalta, hän ei ole oikeutettu majoituskorvaukseen.

Jos asuntolapaikkaa ei ole tarjolla oppilaitospaikkakunnalla ja kodin ja oppilaitoksen välinen matka on yli 100 km, oppivelvollinen opiskelija voi hakea majoituskorvausta. Majoituskorvausta maksetaan vain niiden kalenterikuukausien osalta, kun opiskelijalla on opiskelua oppilaitoksessa vähintään 10 päivää/kuukausi.

Majoituskorvausta hakevalla oppivelvollisella opiskelijalla täytyy myös olla vuokrattuna asunto oppilaitospaikkakunnalta, jossa hän asuu opiskelun aikana. Korvausta ei makseta, mikäli opiskelija asuu hänen huoltajansa omistamassa omistusasunnossa.

Majoituskorvausta myönnetään vain opiskelijan hakemuksesta.

Oppivelvollinen opiskelija yhdessä huoltajansa kanssa voivat hakea majoituskorvausta. Majoituskorvausta haetaan REDUn majoituskorvaushakemuslomakkeella. Hakemukseen liitetään kopio opiskelijan asunnon vuokrasopimuksesta.

Majoituskorvauksesta tehdään erillinen opiskelijakohtainen hallintopäätös ja korvaus maksetaan päätöksen mukaisesti. Majoituskorvauksesta päättää REDUn hallintosäännön 18 b §:n (59) mukaisesti ammatillisen oppilaitoksen rehtori tai hänen delegointipäätöksen mukaisesti nimeämänsä henkilö.

Majoituskorvaukset maksetaan jälkikäteen opiskelijan osoittaminen toteutuneiden ja maksettujen asumiskulujen laskujen (kuittien) perusteella (majoituslasku).

Päätettävä majoituskorvaus määräytyy lain yleisestä asumistuesta 9 §:n säädösten maksu-perusteiden mukaisesti:

Enimmäisasumismenot IV kuntaryhmä on säädetty: majoituskorvaus enintään 344 € / kk ja ruokakunnan koko on 1 hlö.

Erikseen maksettavina korvataan vesimaksu, enintään 17 € / kk ja lämmitysmaksu, max 38€/kk.

REDU varaa oikeuden muuttaa maksettavia korvauksia, mikäli lain yleisestä asumistuesta säädöksissä tapahtuu muutoksia. Maksujen muutoksista tiedotetaan.

2.3 Majoittuminen REDUn asuntolassa

Oppivelvollisella opiskelijalla **ei ole** mahdollisuutta majoittua REDUn asuntolassa viikonloppuisin ja lukuvuoden keskeytys jaksojen (loma-aikojen: syys-, joului-, hiihtoloma ja kesäkausi/heinäkuu) aikana

Erytisluvalla hakemuksesta ja huoltajan kanssa sovitulla tavalla opiskelijalle voidaan myöntää viikonloppuasumisen oikeus, mikäli viikonloppumatkoihin menevä aika on erityisen pitkä tai opiskelijalla viikonlopuiksi tai loma-ajoiksi sovittuna koulutus- tai oppisopimuksella työpaikalla järjestettävää koulutusta (TEO-jakso) asuntolapaikkakunnalla. TEO-jakson osalta hakemukseen täytyy liittää työpaikan antama todistus tai sopimus työajoista esim. työvuorolista, josta selviää jakson työpäivät ja työajat.

Viikonloppumajoittumiseen tarvitaan myös huoltajalta erityislupa, koska asuntoloissa ei ole viikonloppuisin valvontaa. Viikonloppumajoittuminen on tällöin huoltajan valvontavastuulla.

Santasport Lapin urheiluopiston asuntolassa viikonloppumajoittuminen asuntolassa on linjattu muiden urheiluopistojen tapaan siten, että viikonloppumajoittumisesta peritään maksu myös oppivelvollisilta opiskelijoilta, mikäli opiskelijalla ei ole HOKS:n mukaista koulutusta viikonloppuna. (Viitaten OKM Piritta Sirviön sähköposti 25.8.2021.)

2.4 Asuntolan ja kodin välisten matkojen korvaaminen

2.4.1 Matkakorvauksen perusteet

Oppilaitoksen asuntolassa asuvalla oppivelvollisella opiskelijalla, jolla oppilaitoksen ja kodin välinen matka on yli 100 km, on oikeus hakea matkakorvausta kodin ja oppilaitoksen välisiin matkoihin opiskeluviikon ja viikonloppujen/lomien osalta. Oikeutta matkakorvaukseen ei ole, mikäli opiskelija on käyttänyt ns. vapaata hakeutumisoikeutta ja hakeutunut opiskelemaan muualle, kuin lähimpään monialaiseen ammatilliseen oppilaitokseen.

Opiskeluviikolla tässä tarkoitetaan oppilaitoksen lukuvuosisuunnitelman mukaista kokonaista työviikkoa, joka pääsääntöisesti alkaa maanantaina ja päättyy perjantaina.

Oppilaitoksen ja kodin väliset matkat korvataan edullisimman julkisten kulkuneuvojen kulujen mukaan. Jos matkaan ei ole käytettävissä julkista kulkuneuvoa, voidaan korvausta maksaa myös yksityisen ajoneuvon käytöstä.

Oppilaitoksen ja kodin välisistä matkoista maksetaan korvausta vain niiltä opiskeluviikkojen matkoilta, jolloin oppivelvollisella opiskelijalla on ollut oppilaitoksessa järjestettävää koulutusta (lähiopetusta) hänen HOKS:n/lukujärjestyksen mukaisesti on siihen osallistunut.

Koko opiskeluviikon kestäville etäopiskelujaksoilta ei makseta matkakorvauksia, ellei ole sovittu, että etäopetus tapahtuu asuntolasta käsin.

Mikäli oppivelvollinen opiskelija on oppilaitoksen sijainnin perusteella oikeutettu matkakorvauksiin, hän on oikeutettu matkakorvauksiin myös työpaikalla järjestettävän koulutuksen aikana, jos hän työelämässä oppimisen (TEO) jakson aikana asuu samassa asuntolassa kuin muutoin opiskeluaikana. (Viitaten OKM Piritta Sirvion sähköposti 11.11.2021.)

Jos oppivelvollinen opiskelija asuu TEO-jakson aikana muussa asuntolassa kuin muutoin opiskeluaikana tai hän asuu muussa asunnossa kuin asuntolassa, hän voi hakea Kelalta erikseen koulumatkatukea.

Matkakorvausta ei makseta, jos opiskelijalle on myönnetty lupa poissaoloon koko opiskeluviihoksi tai opiskelija on ollut luvattomasti poissa opetuksesta koko opiskeluviihkon ja/tai ei ole asunut asuntolassa koko opiskeluviihkon tai TEO-jakson aikana. Väärin perustein maksetut korvaukset voidaan myös periä takaisin.

2.4.2 Matkakorvauksen hakeminen ja matkojen laskuttaminen

Matkakorvausta haetaan hakemuksella (Hakemus / päätös)

Hakemus tehdään REDUn matkakorvaushakemuslomakkeelle. Hakemuksen allekirjoittavat opiskelija ja huoltaja. Matkakorvaus maksetaan vain hakemuksen perusteella tehdyn myöntävän päätöksen perusteella.

Matkakorvauksista tehdään erillinen opiskelijakohtainen hallintopäätös. Matkakorvauksen päättää REDUn hallintosäännön 18 b §:n (59) mukaisesti ammatillisen oppilaitoksen rehtori tai hänen delegointipäätöksellä nimeämä henkilö.

Matkakorvauspäätökseen voi korvausta hakenut opiskelija ja/tai huoltaja hakea muutosta suoraan Hallinto-oikeudelta 30 päivän kuluessa siitä, kun on saanut tiedon päätöksestä. Päätöksen liite sisältää tarkemmat ohjeet hallintovalituksen tekemiseksi.

Matkat laskutetaan jälkikäteen (Matkalasku)

Myönteisen matkakorvauspäätöksen saatuaan oppivelvollinen opiskelija yhdessä huoltajan kanssa hakee matkakorvausta matkalaskulomakkeella takautuvasti kuukausittain edeltävältä kuulta. Korvausta tulee hakea heti seuraavan kuun alussa tai viimeistään 2 kk kuluessa viimeisestä matkasta. Tästä määräaika säännöstä voidaan poiketa ensimmäisen matkalaskun osalta. Oppivelvollisen opiskelijan matkalaskun allekirjoittavat opiskelija ja huoltaja.

Matkalaskun toimittaminen ja käsittely

Opiskelija toimittaa täytetyn ja allekirjoitetun matkalaskun oman asuntolansa asuntola- ja vapaa-aikaohjaajalle.

REDUssa nuoriso-ohjaaja tai tiimiesimies tarkistaa matkalaskun ja kirjaa siihen matkakorvaushakemuksen päätösnumeron, tarkastus- ja vastaanottomerkinnot. Jos laskussa huomataan tässä tarkastuksessa virheitä, esim. siinä esitetään korvattavaksi matkoja, joille ei ole perusteita esim. matka ei ole päätöksen mukaisesti korvattava matka, on käytetty muuta kuin hyväksyttyä kulkuneuvoa tai julkisen kulkuneuvon käytöstä ei ole osoittanut lippua tai muuta kuitia, matkalasku palautetaan opiskelijalle ja huoltajalle täydentämistä tai korjaamista varten.

Tarkastuksen jälkeen lasku skannataan tämän jälkeen RONDOon, hyväksyntää ja maksamista varten. Matkalaskun hyväksyy opiskelijapalvelupäällikkö ja korvauksen maksamisesta laskussa esitettylle pankkitilille vastaa talouspalvelut.

2.4.3 Julkinen matkustusväline ja matkakorvauksen laskuttaminen

Ensisijaisesti matkat tehdään edullisimmalla julkisilla kulkuneuvoilla (linja-auto tai juna) ja opiskelijalle korvataan takautuvasti ko. kulkuneuvon opiskelijalipun hinta. Matkat laskutetaan koko edellisen kuukauden ajalta takautuvasti kerralla.

Laskuun tulee liittää kuitti tai kopiot lipuista (opiskelijalippu), josta näkyy lipun hinta ja alv. Opiskelija ei voi laskuttaa ”julkisen kulkuneuvon mukaan”, jos on todellisuudessa matkustanut jollain muulla kyydillä.

2.4.4 Matkojen korvaamisessa käytettävän hinnoittelun perusteet

Muulla kuin julkisella matkustusvälineellä matkustettaessa REDUssa käytetään OKM:n taksa-asetuksen mukaista euromääräistä matkakorvausta seuraavasti:

- 100 km = 12,62 euroa ja jokaista 100 kilometrin ylittävää täyttä 10 kilometriä kohti yhdensuuntaisen matkan laskennallinen kustannus on 0,95 euroa.
- Esimerkki 1.: Asuntolan ja kodin välinen matka on 240 km. Ensimmäinen 100km = 12,62 ja seuraavat 140km x 0,95snt/10km = yhteensä 12,62 + 13,30 = 25,92 euroa (korvattava summa)
- Esimerkki 2.: Asuntolan ja kodin välinen matka on 240 km. Oppivelvollinen matkustaa 200 km julkisella kulkuneuvolla ja 40 km huoltajan kyydillä. Ensimmäinen 200 km julkisen kulkuneuvon lipun hinta + 40 km x 0,95 snt = lipun hinta + 3,80 euroa.

Lisätietoa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190465>

REDU varaa oikeuden muuttaa maksettavia korvauksia, mikäli OKM:n taksa-asetukseen tulee muutoksia.

Mikäli matkoilla ei ole käytettävissä julkisia kulkuneuvoja, voidaan korvattavaksi matkaksi hyväksyä yksityinen ajoneuvo, jolla oppivelvollinen opiskelija matkustaa joko omalla autolla (jos on ajokortti), huoltajan kyydillä, muun kuljettajan kyydillä tai toisen täysi-ikäisen opiskelijan kyydillä/kimppakyydillä.

Yksityiseksi ajoneuvoksi hyväksytään vähintään henkilöauto (ei mopoautoa, traktoria, mönkijää, moottorikelkkaa tms.) ja kuljettajalla on voimassa oleva B-luokan ajokortti. Lupaa kimppakyytiin ei myönnetä, jos kimppakyydin kuljettajana toimii alaikäinen (saanut erityisluvalla kortin 17-vuotiaana). Opiskelijan huoltaja hyväksyy muun kuljettajan kyydin tai toisen täysi-ikäisen kuljettajan kyydin/kimppakyydin allekirjoittamalla matkakorvaushakemuksen.

Matkakorvausten maksamisessa voidaan hyväksyä myös julkisen kulkuneuvon ja henkilöauton yhdistelmä, jos jatkoyhteys esim. lähimmältä linja-autopysäkiltä/asemalta kotiin on yli 10 km eikä ole käytettävissä ko. välillä julkista liikennettä.

Yksityisellä ajoneuvolla tehdyt matkat ja niiden kuljettajat kirjataan matkalaskulomakkeelle matkoittain (päivämäärä, mistä mihin ja kuljettajan nimi). Matkakorvaus maksetaan matkakorvauspäätöksessä päätettyjen yhteysvälikohtaisten km-korvaushintojen (suorimman reitin) mukaisesti. Jos ajoneuvossa matkustaa useita oppivelvollisia (kimppakyyti), korvaus maksetaan

vain yhdestä opiskelijasta/yhteysväli. REDU maksaa korvauksen suoraan huoltajalle, joka vastaa korvauksen maksamisesta kuljettajalle.

3 Majoitus- ja matkakorvausten maksamisen toimeenpano ja seuranta REDUssa

1. Laaditaan tiedote johtoryhmän linjauksista ja johtajan päätöksestä opettajille, opoille, opintosuhteereille ja asuntolaohjaajille ja nuoriso- ohjaajille (tiedotteessa ilmenee matkakorvausten täyttymisen ehdot ja säännökset).
2. Avataan kustannuspaikka Oppivelvollisuuden maksuttomuus/ asuntolan ja kodinvälisten matkojen sekä mahdollisten majoituskorvausten maksuja varten (OKM tiedonkeruu).
3. Laaditaan prosessin edellyttämät lomakkeet. Lomakkeet ja niiden täyttöohjeet laitetaan REDUn verkkosivulle opiskelijoille ja huoltajille saataville, kun linjauspäätös on hyväksytty ja lomakkeet ovat valmiit.
4. Rovaniemen koulutuskuntayhtymän johtaja päättää koulutuksen järjestäjän maksamista majoitus- ja matkakorvausten linjauksista, täydennyksistä ja muutoksista.
5. Oppivelvollisen opiskelijan oikeudesta majoitus- ja matkakorvauksiin päättää REDUn hallintosäännön 18 b §:n (59) mukaisesti ammatillisen oppilaitoksen rehtori tai hänen delegointipäätöksellä nimeämä henkilö opiskelijan ja huoltajan hakemuksesta.
6. Myönteisen päätöksen saatuaan oppivelvollinen opiskelija laskuttaa päätöksen mukaiset korvaukset takautuvasti toteutuneiden kustannusten mukaisesti (liitteenä liput tai muut todennetut dokumentit).
7. Matkakorvauslasku toimitetaan opiskelijan asuntolan nuoriso-ohjaajalle tai asuntolan tiimiesimiehelle (päätökseen perustuva asiatarkastus), jonka jälkeen hakemus skannataan suoraan Rondon sähköiseen laskunkäsittelykiertoon opiskelijapalvelupäällikölle hyväksyttäväksi ja edelleen talouspalveluihin maksua varten.
8. Oppivelvollisten opiskelijoiden majoitus- ja matkakorvauksiin liittyvä prosessi arvioitiin joulukuussa 2021. Prosessia muutetaan tarpeen mukaan. Seuraavan kerran prosessi arvioidaan toukokuussa 2022.